

KUKÁTKO 3

XXX. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2011

HERCE SI VYCHOVÁVÁME

■ Čtvrteční dopolední představení by se dalo označit za dárek k Popelčiny třicátým narozeninám. Soubor Herecká příprava při Mladé scéně Ústí nad Labem přijel na letošní Popelku s inscenací, kterou měli starší diváci možnost vidět na patnáctém ročníku. V režijním křesle tentokrát zasedla autorka dramaturgie, **Kristina Herzinová**.

Mauglí na jevišti rakovnického divadla stanul už před patnácti lety. Došlo k nějakým změnám?

Tenkrát to režíroval Pavel Trdla, který je pořád vedoucím souboru, já jsem hrála Rakšás. Text jsem psala já, takže jsem ho zachovala ve stejné úpravě. Scéna se změnila, původně jsme měli provazové žebříky a různé prolézačky. Pak jsme v jedné inscenaci použili lešení, nakonec jsme ho převzali do Mauglího, obalili ho maskováním a herci se nám nyní dostávají do výšek, scéna je rozmanitější.

Nemáte s tím problém při zájezdech?

Jsme zvyklí na velké divadlo. Pů-

vodně jsme sice začínali v Korzu, v kulturním domě, který byl následně zrušen a my přesunuti do velkého divadla, takže herci ze starého Mauglího si museli zvykat na velký prostor. Teď si naopak naši mladí musí při zájezdech jako je tento zvykat na prostory menší.

Hudba a namluvená slova zůstaly původní?

Ano, nahrávky namluvil ještě Vítek Hrzina, můj syn, který tenkrát hrál Mauglího.

Píšete, že inscenace je dílem herecké přípravy při vašem souboru. Jak u vás funguje?

Máme několik skupin. Základní

soubor, ze kterého se vyčleňuje zájezdová skupina, ta hraje samozřejmě i na domácí půdě, ale hlavně cestuje různě po republice. Pak máme hereckou přípravku, to jsou mladí lidé do pětadvaceti let, kteří se by se někdy chtěli věnovat divadlu. Spousta z nich jezdí už se zájezdovou skupinou. Jak se ověřil, že je někdo šikovný, hned si ho stáhneme. Dále máme dramatický kroužek mládeže a dětský kroužek. Vychováváme si tedy herce už od osmi let.

Jak získáváte nové lidi?

Prostřednictvím konkurzů. Minulý rok se nám přihlásilo asi dvacet lidí. Výběr ale není zaměřen na ty nejmenší, spíše potřebujeme do-

plňovat mezery po lidech, kteří odmaturovali a odcházejí.

Vychovali jste už v přípravce nějakého profesionála?

Konkrétně z přípravy zatím žádný nevyšel, ta u nás funguje teprve třetím rokem. Co se týká souboru, máme několik profesionálních herců, moderátora, pracovníka v televizi, v rádiu...

Předchozí Mauglí byl také s takto mladým souborem?

Právě že ne. To byla stará parta, která se společně vyvíjela už několik let. Pořád jsme se zlepšovali, tak jsem si nakonec troufla napsat Mauglího. Jednotlivým hercům jsem psala role přímo na tělo, aby se hodili figurou i projevem.

Vidíte mnoho rozdílů ve srovnání s nynější podobou?

Starý soubor byl velmi vycvičený, takže spousta věcí fungovala o něco lépe. Měli jsme rychlejší přestavby, reakce... V tom jsou zkušenosti velmi znát.

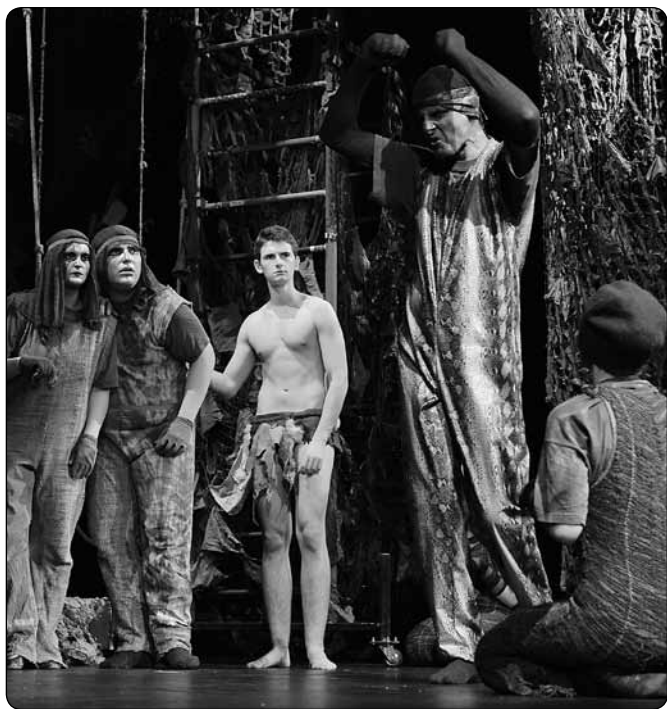
Jsou tedy v inscenaci pouze mladí herci?

Ne ne. Odešlo nám pár lidí a někteří z naší zájezdové skupiny si v Mauglím chtěli zahrát, takže například Balú a Ká jsou obsazeni zkušenými herci.

Učinkuje vás celkem pětadvacet, to musí být ohromná námaha. Těšíte se už na něco komornějšího?

My děláme i komorní věci, většinu pohádek odehrajeme v devíti lidech, i když je pak zapotřebí dvojrolí. S velkým kolektivem je nám dobře, je to spousta práce, ale když se pak povede, radost je o to větší.

DIVADLO VELKÉHO TÉMATU

■ **Mladá scéna z Ústí nad Labem má s Popelkou mnoho společného. Obě se systematicky věnují činohernímu divadlu pro děti a mládež, obě se o dění v tomto oboru vytrvale zajímají a obě letos slaví úctyhodné třicáté narozeniny. Nicméně hercům, kteří pod hlavičkou Mladé scény promluvili z rakovnického jeviště, povětšinou ještě nebylo ani dvacet let. Mladou scénu totiž tentokrát reprezentovala její Herecká příprava.**

Režisérka Kristina Herzinová se po letech vrátila k literární předloze, se kterou Mladá scéna na Popelce koncem devadesátých let již jednou zazářila. Nejde přitom o obnovenou premiéru, nýbrž o nové nastudování vlastní dramaturgické knihy džunglí Rudyarda Kiplinga pod názvem Mauglí. Musím rozhodně konstatovat, že to byla dobrá dramaturgická volba. Životní zkušenosti dospívajících a čerstvě dospělých herců přirozeně korespondují s tématy dramatického textu viděnými očima titulního hrdiny - vrstevníka. Dramatický text navíc předpokládá ansámblové divadlo v tom nejlepší slova smyslu, což je s ohledem na inscenační záměr jeho další zřejmou předností. Jubilejní třicátá Popelka vděčí své vrstevnici Mladé scéně za kultivovanou ukázkou interpretačního činoherního divadla. Tedy divadla se zřetelným etickým

posláním, které je sdělováno iluzivním způsobem prostřednictvím silného dramatického příběhu. Takový druh divadla automaticky předpokládá také kvalitní estetické zpracování. I tato podmínka byla v případě Mauglího splněna. Příběh Mauglího přináší dvě velké tématické roviny. Prvním tématem je dobrodružná cesta chlapce z dětství do dospělosti. Identifikace sebe sama s okolním světem, sebeurčení, nalezení a rozvíjení schopnosti reflexe a sebereflexe... Druhou, blíže příbuznou tématickou rovinou, je velké podobenství současného světa. Podobenství je nalezeno v kultuře mezilidských a mezinárodních nebo přesněji mezizvířecích a mezidruhových vztahů uvnitř indické džungle. Nechybí paralela vlčí smečky se současnou rodinou atp. Bylo velmi potěšující se díky Popelce ujistit, že toto téma silně rezo-

novalo v reflexích staršího dětského semináře. Inscenace, jak už bylo řečeno, pracovala s vyjadřovacími prostředky iluzivního divadla. Vytvářela – místy šikovněji a místy méně šikovně – na jevišti stylizovanou iluzi reality. Mezi divadelně nejpůsobivější jevištní obrazy se řadí hypnotizující soubor hada Ká s opičím stádem, dále úplný závěr inscenace, kdy Mauglí opouští džungli i svět dětství, anebo naopak naprostý začátek příběhu v podobě nonverbálního prologu. Úskalím expozice bylo rušivé použití znaku dětské panenky pro postavu maličkého Mauglího v rozporu s jinak až filmově výpravným, realistickým znakovým systémem. Závěr inscenace by se naopak zjevně obešel bez pokusů o naturalisticky pojednaný pláč titulního hrdiny.

Způsob, jakým jsou v inscenaci budovány dramatické situace, je závislý na zkušených hereckých výkonech. Neboť hraje v inscenaci mnoho divadelních začátečníků, je herecká složka pochopitelně poněkud nevyrovnaná. Obecně dobrá a vkusná je pohybová stylizace zvířecích postav. Mimořádně přesnou výrazovou polohu našli pro své postavy například představitelé staršího Mauglího a Šakala. Naopak ubrat na výraznosti charakterizace postav by mohly představitelé Akély či Balúa. Inscenace účelně pracuje se scénickou hudbou, se světlem a se scénickými objekty. Nevykytují se v ní samoúčelné efekty. Je stylově čistá.

Luděk Horký

ZAUJATÁ ZPOVĚĚ

■ **De gustibus non est disputandum aneb jak říkáme my na Cypru, někdo má rád vdolky, jiný holky. Zkrátka ten má rád to, ten zas tohle a já nemám rád Terryho Pratchetta – všechny mé pokusy do něj se začíst ztroskotaly na základním faktu, že se s jeho humorem prostě nepotkávám. Hodil bych tedy ručník do ringu na samém počátku – to však recenzentská povinnost zapovídá, spíš bych tedy doufal v to, že Pratchetty knihy najdou jiného dramaturga než Stephena Briggse, tvůrce úhledných vizualizací držících se pokorně předlohy.**

Soubor Načerno pražského TY-JÁ-TRU sice k prospěchu věci dramaturgické knihy Strážce! Strážce! prokrátil – místy ovšem za cenu nepřilíživé srozumitelnosti zápletky a i tak se nezbavil mnoha pro mne pouze popisných a atmosférických míst. Ta sice dokreslují charakter Pratchetta svého vesmíru, na ucelený příběh s důslednou kompozicí je v něm ovšem (parafrází Čechova) příliš mnoho pušek, které celou dobu visí na stěně a nikdy nevystřelí. Druhou zásadní výtkou k představení je místy značně vážnoucí

temporytmus, který je v obdobné skladačce řady krátkých výstupů a dějových pásem alfou a omegou. Na druhé straně je to představení se suverénní výtvarnou stránkou a řadou solidních výkonů souboru, jehož talentovanost je pro mne neodmítkatelná – mé TOP 5: miláček publika Errol, Berančinová, Karotka, Zapětprstů a Knihovník (a jako bonus na malé ploše rozkošně flegmatický Smrt). Až budou příště dávat něco jiného než Pratchetta, rád přijdu...

Jan Šotkovský

MUŽI VE ZBRANI MOŽNÁ NĚKDY PŘÍŠTĚ

■ Ve čtvrtek večer viděli návštěvníci Popelky první inspirační představení. A na jeho konci bylo jasné, že se dramaturgie festivalu trefila do černého středu terče výběru. Jednoznačný úspěch hry stvrdili diváci dlouhým potleskem. Ještě před hodnocením porotou jsem se sešel v prázdném hledišti s režisérem **Jakubem Baranem** a požádal jej o odpověď na několik otázek.

Proč hrajete právě Terryho Pratchetta?

Dlouho jsme hledali titul, který by seděl našim hercům. Tak, aby si na něho mohli pozvat diváky, své vrstevníky, aby bavil nejen naše ne úplně dospělé, ale i dospělé publikum.

Bylo složité Pratchetta inscenovat? Přece jen jej více lidí zná z knih.

Inscenovaly se například i Soudné sestry a Maškaráda. Stráže, strážte! se objevili před námi tuším jen jednou. Účinkoval v něm ovšem i pan Kantůrek, překladatel Terryho Pratchetta. Jde o adaptaci, která vznikla pod perem jistého Stephena Briggse. Právě on má od pana Pratchetta výhradní právo pro dramaturgii jeho her. Je pravda, že jsem s inscenací ještě

dělal psí kusy a porovnával při tom jak knížku, tak zmíněnou dramaturgii a hledal kde je co lepšího. Hodně jsem si to ještě upravil.

Pratchett je velmi literární. Určitě to nebylo jednoduché...

Je plný slovních fórů, které jsou úžasné. Bohužel jsme některé věci museli s postupem času vyškrtat. Původní verze představení totiž trvala tři hodiny a to už bylo hodně. Snad jsme to stáhli na relativně únosnou míru. Víím, že jsou Stráže i tak dlouhé, ale inscenace je dlouhá především proto, že se v ní děje velmi mnoho věcí. Knížka je stejně ještě daleko nabitější.

Co budete inscenovat dál? Budete pokračovat Muži ve zbra-

ni? Pratchett ve vašem podání slaví úspěch...

V plánu snad někdy ještě máme inscenovat třeba právě Muže ve zbrani. Je to jedna z možností, ale uvažujeme i o jiných. Je to v plánu, ale na blízkou budoucnost to nevypadá. Chceme se věnovat něčemu trochu jinému, abychom si vyzkoušeli víc žánrů. Fungujeme pořád pod domem dětí a mládeže, takže bychom se měli vzdělávat v divadelním umění a hledat si cestičku. Chceme se tedy k Pratchettovi vrátit, ale chvilku to bude trvat.

Škoda, chtěl bych to vidět, co nejdříve, v ideálním případě zítra!

Jo. Tak to asi úplně nepůjde. Možná za rok.

Přiznám se, že mám trochu zmatek Divadle Ty-já-tr. Kolik je v něm vlastně skupin?

Hodně. Všichni fungují v rámci volnočasových aktivit při domě dětí a mládeže. Skupiny jsou rozdělené po věku. Ke každé věkové kategorii existují dvě alternativy. Buď

se jedná o přípravný divadelní kroužek nebo o divadelní soubor. Výběrové soubory zkouší představení a hrají inscenace, jezdí po přehlídkách a podobně.

Nedávno jsme v Rakovníku měli Pohádky z košíku a Pohádky do kapsy. Ty patří kam?

To je nejstarší parta z Ty-já-tru. NAČERNO patří mezi ty ne už úplně nejmladší, ale ještě existují tři starší skupiny.

Už se v tom začínám orientovat. Viděl jsem, že spolupracujete s profesionály. Při děkovačce jsem zahlédl Denisu Novou...

Denisa je naše kamarádka a je to jedna z vedoucích souboru. Když jsem jí měl po boku na hereckou práci a na čištění a vlastně i vymýšlení hereckých akcí, bylo to výborné. Nakonec dostala i roli. Původně měla být jen namluvená a pouštěná ze záznamu, ale nakonec s námi jezdí a hraje živě.

saj

Pátek 11. 11. 2011

08.30 – 09.20 a 10.00 – 10.50

DS NaKop Tyjatr Jihlava / režie Michael Junášek

Vlastimil Peška, Michael Junášek: O Smolíčkovi

13.00 – 14.30 » Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (O Smolíčkovi)

14.30 – 15.10

NA POSLEDNÍ CHVÍLI Ostrov / režie Lucie Veličková

Irena Brandová, Lucie Veličková a soubor: Pohádky od rybníka

16.30 – 18.00 » Rozborový seminář s reflexemi dětských skupin (Pohádky od rybníka)

19.00 – 20.00

Inspirativní představení

Divadlo Drak Hradec Králové / režie Jakub Krofta

Jakub Krofta a kol.: Jánošík

21.30 – 23.00 » Diskusní fórum (Jánošík)

1. PETANQUOVÝ TURNAJ V HISTORII POPELKY

Zitřejší den by se mohl stát legendárním a možná dokonce i dnem, který by se mohl zapsat do popelavých análů. Ptáte se proč a z jakých důvodů?

Tož tak, milí divadlomilci. Bezproblémový klub, který vznikl letos na Hronově se rozhodl, že je třeba něco udělat s línými návštěvníky přehlídek. „Čerstvý vzduch a trocha sportu nemůže nikomu ublížit,“ tvrdí zakladatel BPK Radvan Pácl. Na druhou stranu, nic se nemá přehánět, tvrdí všichni sportoskeptici. Samozřejmě to není žádný problém, tvrdíme my v redakci Kukátka! Tvrdíme a zároveň vyhlašujeme rychlý turnaj ve hře zvané Petanque. V sobotu od 12.00 do 14.00 proběhne historicky první Popel (Cup). První cena litr posledního burčáku, druhá cena Jalapeños Hubopal č. 3 a třetí cena Půlka párku bez hořčice. Potenciální účastníci, necht se zapíší do startovní listiny na baru v Tylově divadle.

saj

Tak trochu jiný divadelní výstup

To bylo tak aneb Z divadelních archivů aneb Alena Mutinská vypravuje...

To bylo tak. Kdysi, bylo mi asi osm let, jsem byla v divadle na Šípkové Růžence, kterou hrál místní Divadelní spolek Tyl. Moc se mi to líbilo a do divadla jsem se zamilovala. Od té doby jsem toužila hrát princezny. Pak jsem prodávala v cukrárně, kam za mnou chodil režisér Pepíček Gebhart. Říkal, že bude dělat Výtečníky a potřebuje mladé lidi (to jsem ještě byla mladá). Kývla jsem. Když ale přišel den zkoušky, odvaha mě opustila a zapochybovala jsem nahlas, že tam asi nepůjdu. Máma ale prohlásila: „Ne, když jsi to slíbila, musíš tam jít!“ A vyhodila mě z domu. Šla jsem jako kdyby mě za vlasy tahali, strašně jsem se styděla. V divadle ale ten den měli zkoušku na Maryšu, vylezla Zdenka Karnoldová a povídala mi, Alenko, dneska ty Výtečníky dělat nebudeme, my budeme hrát Maryšu, tak potřebujeme zkoušet. Já jsem utíkala domů a jak jsem byla šťastná! Na první zkoušku ale stejně došlo, hrála jsem jakousi obhájkyňi. Začala jsem číst a Zdenka povídá Pepíčkovi: „Ježišmarja, cos to sem přived. Tu nebude vůbec slyšet, ta pípá, to je šílený...“

VhledDD VhledDD VhledDD VhledDD VhledDD

